

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

**РАГУЛІНА Анастасія, здобувач вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

***Анотація:** у роботі розглянуто основні завдання та шляхи забезпечення продовольчої безпеки в умовах трансформації аграрного сектора економіки України. Окреслено ключові заходи, необхідні для стійкого розвитку аграрного сектора економіки, зокрема: впровадження нових агротехнологій, раціональне використання природних ресурсів, державна підтримка фермерства тощо.*

***Ключові слова:** безпека, продовольча безпека, аграрний сектор, економіка*

Продовольча безпека — це одне з основних завдань глобального та національного розвитку, що набуває все більшої актуальності в умовах трансформації аграрного сектора економіки. Вона передбачає наявність достатньої кількості продуктів харчування, їх доступність для всіх верств населення та безпечність для здоров'я. Трансформація аграрного сектора, яка включає технологічні інновації, зміни у виробничих процесах, соціальні й економічні фактори, ставить нові виклики перед продовольчою системою.

До основних викликів трансформації аграрного сектора економіки нашої держави можна віднести [1, с.39]:

1. Воєнні дії та їх наслідки.
2. Зміни клімату та їх вплив на сільське господарство.

Кліматичні зміни значно впливають на розвиток аграрного сектору економіки, зокрема на урожайність сільськогосподарських культур. Стає необхідним пристосування технологій та агротехнік для забезпечення стабільного виробництва харчових продуктів. Природні катаклізми (посухи, повені, заморозки) можуть порушити традиційні аграрні цикли, що ставить під загрозу продовольчу безпеку.

3. Інновації та цифровізація аграрного виробництва.

Технологічний розвиток та цифровізація відіграють ключову роль у трансформації аграрного сектора. Використання сучасних агротехнологій, таких як точне землеробство, автоматизація процесів, використання дронів та

штучного інтелекту, сприяє збільшенню продуктивності та зменшенню витрат ресурсів. Однак важливо, щоб ці технології були доступними не лише для великих агропідприємств, але й для малих та середніх фермерів.

4. Соціально-економічні трансформації та аграрна політика. Економічні зміни, урбанізація, міграційні процеси впливають на аграрний сектор. Зменшення кількості трудових ресурсів у сільському господарстві змушує аграріїв шукати нові підходи щодо ведення бізнесу. Водночас політична підтримка аграрного сектора та впровадження стимулюючих заходів можуть стати визначальним фактором забезпечення продовольчої безпеки.

Згадані виклики безумовно потребують вирішення. Шляхами забезпечення продовольчої безпеки можуть стати [2, с.55]:

1. Розвиток агротехнологій та впровадження інновацій. Для забезпечення продовольчої безпеки необхідно активно впроваджувати інноваційні технології, що дозволять підвищити ефективність виробництва.

2. Раціональне використання природних ресурсів. Умови обмеженості водних і земельних ресурсів потребують впровадження технологій раціонального водокористування, зменшення втрат води та ґрунтових ресурсів. Стійке землекористування та збереження родючості ґрунтів є важливими умовами довгострокового забезпечення продовольчої безпеки.

3. Державна політика та підтримка фермерів. Важливим фактором є активна участь держави у підтримці аграрного сектора. Це може включати фінансування новітніх технологій, субсидії для фермерів, стимулювання експортних ринків та забезпечення сприятливих умов для розвитку сільського господарства.

4. Сприяння стійким формам виробництва та споживання. Необхідно орієнтувати виробництво на задоволення не тільки поточного попиту, але й забезпечення продовольчої стійкості в довгостроковій перспективі. Це включає розвиток органічного землеробства, переробку відходів сільського господарства та мінімізацію харчових втрат на всіх етапах виробничого циклу.

Отже, трансформація аграрного сектора в умовах сучасних викликів вимагає комплексного підходу до забезпечення продовольчої безпеки. Для цього необхідно поєднувати технологічні інновації з ефективним використанням природних ресурсів, розвитком стійких форм виробництва та активною державною підтримкою. Забезпечення продовольчої безпеки є ключовою умовою стабільного розвитку аграрного сектора і суспільства в цілому, особливо в умовах глобальних кліматичних та економічних змін.

Література:

1. Петренко К. В., Золотоверх Л. В. Трансформація економічного розвитку агросектору України в умовах інтеграції до ЄС. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2024. № 28. С. 38–45.

2. Буюк Л. А. Сучасні тенденції та основні теоретичні підходи до цифрової трансформації агробізнесу. *Journal of strategic economic research*. 2024. № 6. С. 50–62.

Abstract: *The research examines the main challenges and ways to ensure food security in the conditions of transformation of the agricultural sector. In particular, the influence of climate changes, technological innovations, socio-economic factors and agrarian policy on agricultural production is emphasized. The key measures necessary for the sustainable development of the agricultural sector are outlined: the introduction of the latest agricultural technologies, the rational use of natural resources, the support of farmers by the state and the promotion of sustainable forms of production.*

Key words: *security, transformations, productivity, support, natural resources*

**Науковий керівник – СИРЦЕВА Світлана,
кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**